

**Pesticide
Action
Network**
Netherlands

Anreperstraat 91
9404 LC Assen
pan.netherlands@gmail.com
<https://www.pan-netherlands.org>

College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden
Postbus 8030
6710 AA Ede

Aangetekend verstuurd
Ook per e-mail: post@ctgb.nl

Assen, 29 augustus 2022

Betreft: *PAN-NI bezwaar Ctgb-toelating Bromuconazole 30EC; Staatscourant 25 Juli 2022.*

Geacht College,

Hierbij maakt de stichting Pesticide Action Network Netherlands (PAN-NL) bezwaar tegen de toelating van het gewasbeschermingsmiddel Bromuconazole 30EC, gepubliceerd in de Staatscourant van 25 juli 2022.

Onze bezwaren zijn:

1. Menselijke gezondheid

Bromuconazole is een schadelijk pesticide. In de door de aanvrager ingeleverde testen in proefdieren zijn levertumoren te zien als gevolg van de blootstelling aan Bromuconazole zonder experimenteel bewijs door EFSA (peer review 2010) als niet-relevant worden verondersteld, terwijl er tegelijkertijd van wordt uitgegaan dat er een veilig niveau bestaat voor blootstelling. Opnieuw zonder enig experimenteel bewijs te leveren daarvoor. De stof veroorzaakt ook schade aan de foetus, zodat er een waarschuwingzin wordt opgenomen door EFSA (kan schade veroorzaken aan het ongeboren kind). Wij denken dat de kans op schade aan het ongeboren kind afwezig moet zijn (Art. 4.1 van de Verordening), en deze testuitkomsten toelating in de weg staan. Er worden ook effecten op de schildklier vastgesteld. Ook hier neemt EFSA aan dat die indirect ontstaan (opnieuw zonder experimenteel bewijs), en daarmee niet relevant zijn. Er is dus sprake van hormoonverstoring (direct of indirect), maar in strijd met de Verordening worden deze effecten genegeerd bij de verdere risicoanalyse en niet verder onderzocht. Hetzelfde is gebeurd bij effecten op de nieren. Ook hier vermoed EFSA dat die indirect zijn ontstaan en dus (volgens een niet-onderbouwde redenering van EFSA) niet relevant. Aan al deze bekende feiten is het Ctgb voorbij gegaan. In de onafhankelijke literatuur vinden wij zonder moeite 3 artikelen die Bromuconazole in verband brengen met giftigheid voor de lever. Het Ctgb heeft daarmee niet voldaan aan Art. 29 van de Verordening die bepaalt dat de meest recente wetenschappelijke inzichten moeten worden beoordeeld. Tot slot behoort Bromuconazole tot de 'triazole' groep van pesticiden met als werkingsmechanismen de remming van de biosynthese van sterolen. Een hormoonverstoorder per definitie! Ook hier heeft het Ctgb geen aandacht aan besteed, noch aan de cumulatieve of synergistische effecten die van gecombineerde blootstelling kunnen uitgaan. Het Ctgb besluit moet om al deze redenen ingetrokken worden omdat het niet gebaseerd is op een voldoende wetenschappelijke basis en niet is aangetoond dat menselijke schade (Art. 4.1) niet optreedt.

Azolen, zoals Bromuconazole, hebben een gemeenschappelijke metabool, TDM. Het Ctgb heeft echter besloten de giftigheid van de metabool niet te beoordelen (pag. 25 van het besluit), omdat "de huidige aanvraag een verzoek voor de toelating van een nieuw product betreft". Het is volgens de Verordening helemaal niet toegestaan (Art. 4.1) om geen beoordeling uit te voeren van een potentieel giftige metabool. Er moet beoordeeld worden om eventuele schade aan de

menselijke gezondheid te voorkomen. Een verwijzing naar een mogelijk ontbrekend “gemeenschappelijk toetsingskader” kan daarvoor geen excuus zijn. De discussie over TDM loopt al jaren en de mens wordt niet beschermd. Volgens de EFSA peer review 2010, is de omzetting van bromuconazole in TMD voor de veiligheid van de consument een “critical area of concern”.

2. **Ons milieu.**

Volgens de beoordelingen van EFSA is Bromuconazool zeer giftig voor waterorganismen en wordt een ‘critical area of concern’ (dit betekent dat EFSA vaststelt dat een toelating voor de gevraagde toepassing niet mogelijk is) voor herbivore zoogdieren. Ook zijn de hormoonverstorende effecten voor vogels en vis niet onderzocht. Wel verklaart de Efsa dat bromuconazole tot de groep triazool fungiciden behoort, waarvan vermoed wordt (suspected) dat ze potentieel hormoonverstorende eigenschappen hebben.

Het Ctgb verklaart de risico’s voor herbivore zoogdieren ineens acceptabel terwijl EFSA duidelijk heeft uitgesproken dat ze onaanvaardbaar zijn. Dit is wonderlijk. Zou het Ctgb het beter weten dan EFSA? Het besluit geeft geen enkele verklaring voor deze wonderlijke verandering in de risicoanalyse (pag. 28 van het besluit)

Vooralsnog is het aan het Ctgb met een deugdelijke wetenschappelijke onderbouwing te komen voor haar stellingname.

Hetzelfde geldt voor de giftigheid voor waterorganismen. Terwijl EFSA stelt dat het pesticide zeer giftig is voor waterorganismen, poneert het Ctgb de stelling dat er zelfs geen beschermende maatregelen nodig zijn.

Over persistentie en bioaccumulatie lezen we helemaal niets, terwijl zorgen over deze eigenschappen precies de reden was dat Bromuconazool op de lijst van te vervangen stoffen is komen te staan.

3. **Substitutie.**

Bromuconazool is een stof die vervangen moet worden. Dat is al in 2015 bepaald. De stof voldoet namelijk aan de twee criteria persistent en giftig (toxic). Het Ctgb zou dus moeite moeten doen om van deze ongewenste stof af te komen. Maar het Ctgb heeft nog nooit een stof vervangen. Blijkbaar heeft ze niet de intentie de wet te volgen. Ook in dit geval van Bromuconazool stuiten we op wonderlijke redeneringen om onder de verplichte “vergelijkende analyse’ uit te komen. Allereerst treffen we in het besluit de onderbouwing van wat het Ctgb heeft gedaan niet aan. Dat is een motiveringsgebrek. Men heeft blijkbaar een aantal stappen van het richtsnoer uit 2014 gedaan, maar is vervolgens gestopt. Het blijft volstrekt onduidelijk wat het Ctgb heeft gedaan (zijn niet-chemische alternatieven bekeken?). Dan ineens duikt toch een alternatief op (Proline), maar (geloof het of niet) het Ctgb is niet in staat een beoordeling uit te voeren. Omdat beoordeling van de twee stoffen op een verschillend moment zijn uitgevoerd (!). Of dit niet voor alle pesticiden het geval zou zijn. Een onbegrijpelijk argument dat volgens ons meer de onwil (onkunde) uitstraalt van het Ctgb om vergelijkende analyses uit te voeren dan een werkelijke blokkade.

Om al deze redenen verzoeken wij u het besluit in te trekken.

Hoogachtend,
Pesticide Action Network Netherlands

Margriet Mantingh (voorzitter Pesticide Action Network Netherlands)